ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
15de jaargang
nr. 90 (6)
nov.–dec. 1984

EEN JAAR ESPERANTO IN DE WERELD

Of het Esperanto erop vooruit gaat in de wereld is niet voor iedereen even duidelijk. Sommigen zijn er heilig van overtuigd. Anderen opperen hieromtrent alleen maar pessimisme. Wie heeft gelijk? De Esperantobeweging is een kleine beweging, een kleine David die op moet tornen tegen een Goliath van lijdzaam toezien en afwachten. „Als de anderen het leren, dan begin ook ik eraan", dat is de belangrijkste vijand van het Esperanto, de vijand die reden tot pessimisme geeft. Redenen tot optimisme zijn er echter ook. We keken even rondom ons wat er het laatste jaar gebeurde in de Esperantowereld.

Juli 1983: Voor het eerst kunnen jonge Sovjetburgers deelnemen aan het Wereld-Esperantocongres... Twintig fietsers rijden vanuit West-Europa naar Debrecen in Hongarije, de plaats van het congres.
Het 10de internationale colloquium van cybernetica in Namen gebruikt het Esperanto naast het Frans en het Engels. Onder de leden van het comité merkt men drie Esperanto sprekenden die allen unaniem werden herkozen: Prof. Frank (Duitsland), Dr. Pennachietti (Italië) en Dr. Sangiorgi (Brazilië).
Augustus 1983: Van 27 tot 31 augustus heeft een viertalige conferentie over de veeltaligheid plaats in Brussel. Het Esperanto is de meest gebruikte taal.
Van 17 tot 28 augustus organiseren 245 jonge esperantisten uit tien verschillende Sovjetrepublieken aan de oevers van de Wolga een cultureel vakantiekamp.
September 1983: Op de ministerconferentie van de niet-verbonden landen die plaatsgrijpt in Pnom-Penh, brengen de Joegoslavische afgevaardigden het probleem van de veeltaligheid op tafel. Zij verdedigen het gebruik van het Esperanto in die landen.
Een nieuwe Esperantocursus start in Kinshasa, Zaïre. Na Madagascar en Zuid-Afrika wordt Zaïre het derde Afrikaanse land waar systematisch aan Esperanto-onderwijs wordt gedaan.
Oktober 1983: In Zagreb vindt het 17de internationale poppentheaterfestival

(vervolgt op blz. 3)

ESPERANTO - PANORAMA
Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.

Redactie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 120 fr. in België, 6,60 *f* in Nederland en 150 fr. of 8,25 *f* voor alle andere landen.

Steunabonnement: 240 fr. in België, 13,20 *f* in Nederland en 300 fr. of 16,50 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig abonnement: 480 fr. in België, 26,40 *f* in Nederland en 600 fr. of 33 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 880 fr. in België, 52,80 *f* in Nederland en 1 200 fr. of 66 *f* voor alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2 800 fr. in België, 165 *f* in Nederland en 3 000 fr. of 206,25 *f* voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 6 000 fr. in België, 330 *f* in Nederland en 7 500 fr. of 412,50 *f* voor alle andere landen.

Advertenties
1/1 blz. 2850 fr.* of *f* 165
1/2 blz. 1550 fr.* of *f* 90
1/3 blz. 1200 fr.* of *f* 70
1/4 blz. 850 fr.* of *f* 50
1/8 blz. 500 fr.* of *f* 29
Kleine advertenties 15 fr.* of *f* 0,90 per woord.
Identieke advertenties in 6 opeenvolgende nummers: 5 × de prijs van 1 advertentie.
Reductie voor Esperanto-organisaties: 33 %.
Toeslag voor vergroten of verkleinen van een tekening: 300 fr. * (éénmalig).
(* + 19 % BTW)

Rekeningen
Voor België: 402-5510531-55 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.
Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteur
Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever
Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt, worden gefactureerd.

Teksten voor publikatie moeten op het redactie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even maand.

De redactie heeft het recht ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, op voorwaarde dat een presentexemplaar aan de redactie wordt gezonden.

ESPERANTO - PANORAMA

BONDSNIEUWS

Dank aan onze schenkers

Vorige stand	131 093
C. Declerck*	1 000
A. D'Hulster*	1 000
S. De Weerdt	100
A. Staes	720
C. Demesmaeker	200
M. D'Hont	100
C. Bintein	150
C. Voorspoels	150
J. Bovendeerd	100
I. Durwael	1 000
P. De Roover	100
R. De Roover	100
E. D'Hondt	100
K. Lammens	200
S. Willems	200
F. De Vlieger	200
G. Geuvens	500
A. Claesen	3 000
A. Bombeke	1 000
Diverse anonieme	10 400
Nieuwe stand	151 413

*Giften met een sterretje aangeduid werden geschonken voor de Klubo 100.

Hartelijk proficiat!

Twee personeelsleden van het Esperanto-Centrum in Antwerpen treden op 10 november met elkaar in het huwelijk: Gerd Jacques en Guido van Damme. In naam van de Vlaamse Esperantobond en van het overige personeel: hartelijk proficiat! Guido van Damme is fotozetter; Gerd Jacques is boekhoudster en verantwoordelijke voor de werkverdeling.

ik ♥ esperanto

Waarom ook niet op uw auto? De „ik ♥ esperanto"-sticker meet 30×8 cm en is verkrijgbaar in 2 versies: voor binnen in de auto tegen het glas – voor buiten, op glas of koetswerk. Prijs 100 fr. + 22 fr verzendingskosten bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen.

(vervolg van blz. 1)

plaats. Groepen uit acht landen laten hun poppen in het Esperanto praten.
Radio Polonia schrijft opnieuw zijn jaarlijkse prijsvraag uit. Met zijn zes dagelijkse radio-uitzendingen in het Esperanto staat Polen aan kop.
Het gespecialiseerde taalkundige Japanse tijdschrift *Jengo* met een oplage van 18 000 exemplaren, wijdt een artikel van 66 bladzijden aan het Esperanto!
Een document uitgewerkt door G. Pirlot (Oostende) vertelt ons dat het Esperanto in 1983 werd gedoceerd aan 79 universiteiten.
In een tijdschrift van Réunion lezen we dat er verschillende Esperantocursussen op dat eiland plaatshebben.
November 1983: Het 25ste Nationaal Joegoslavisch Esperantocongres vindt plaats in Skofja Loka. De 300 deelnemers — vooral jongeren — vieren het 75-jarig bestaan van het Esperanto in hun land.
December 1984: Het 6de congres van de Pakistaanse Esperantobond brengt tientallen esperantisten bijeen in de stad Multan.
Januari 1984: 44 Britse parlementsleden van vijf politieke partijen hebben een vriendschappelijke bijeenkomst georganiseerd rond het thema Esperanto. Verscheidene onder hen zijn voorstander van de invoering van Esperanto op de scholen. Een verrassing van jewelste kwam van kamerlid Allan Roberts die vroeger zich in het publiek tijdens de verkiezingscampagne een radikaal tegenstander van het Esperanto had verklaard. Hij heeft zich nu niet alleen aangesloten bij een groep van 153 parlementsleden die voorstander zijn van het Esperanto, maar wenst een Esperantocursus te organiseren in het parlement zelf.
Maart 1984: Een van de grootste Amerikaanse kranten, de *International Harald Tribune*, wijdt een lang artikel aan het gebruik van het Esperanto in China. Dat artikel werd overgenomen door de *Los Angeles Times* (oplage meer dan een miljoen) en door vele andere kranten.
April 1984: Een Esperantoafdeling wordt gesticht in de hoofdbibliotheek van Caracas in Venezuela.

Mei 1984: Het 36ste internationaal congres van de Esperanto sprekende spoorwegbedienden heeft plaats aan de oevers van de Zwarte Zee in Bulgarije. 860 deelnemers worden er door de minister van verkeer toegesproken.
Juni 1984: De Vlaamse Esperantobond opent in Antwerpen een permanente boekenwinkel.
De bond start bovendien in Vlaanderen met de Test 5000, een campagne die in verscheidene landen gevoerd wordt en die tot doel heeft in West-Europa 5000 nieuwe Esperantocursisten te vinden. Meer dan driehonderd personen in Vlaanderen stellen zich kandidaat.
Het 52ste internationale blindencongres heeft plaats in Pisa. 120 blinden uit 17 landen hebben via de Internationale Taal met elkaar contact.
Juli 1984: Eén van de belangrijkste Esperantotijdschriften, *Monato*, dat begin van het jaar zonder uitgever viel, wordt overgenomen door het Esperantocentrum in Antwerpen.

Taalenciklopedie

Voor wie ervan houdt te snuffelen in teksten geschreven in het Zwartvoetindiaans, in het Sanskriet of in het Zoeloe, of voor wie zich interesseert voor de samenhang tussen allerhande taalfamilies, is *The Languages of the World* van Kenneth Katzner het neusje van de klassieke zalm.
In een eerste deel beschrijft Katzner eenentwintig taalfamilies van de Indo-Europese tot de Creoolse. In deel twee treffen we 200 teksten aan in evenveel verschillende talen, met hun vertaling in het Engels, en met een korte beschrijving van de taal. Zo vonden we er bijvoorbeeld een tekst in het Nakhi, een taal die in China wordt gesproken en waarvan het letterbeeld aan hiëroglyfen doet denken. Het Buginees, gesproken in Indonesië, wordt geschreven met een alfabet dat alleen op Java voorkomt. Daar alle teksten in het juiste schrift zijn gedrukt, is het boek alleen al voor schriftstudie interessant.
Nieuwsgierig als we zijn, gingen we ook eens kijken wat Katzner, die tolk is in de Verenigde Staten, wist te vertellen over Esperanto en Nederlands. De Esperantotekst is foutloos en de beschrijving van de taal is perfect, wat we trouwens van een encyklopedie mogen verwachten. Ook de beschrijving van het Nederlands is juist en in de Nederlandse tekst konden we niet één zetfoutje vinden. Even gingen we steigeren toen we zagen dat er ook een apart hoofdstuk „Flemish" bestond, maar ook daar alleen correcte gegevens. En het voorbeeld van „typical Flemish" is dat waarschijnlijk ook: „Hij ging buiten, opende duiven- en hoenderkoten en strooide handvollen kempzaad, spaanse tarwe, rijst, vitsel, haver en koren...".
Als we mogen aannemen dat de informatie over de andere talen even precies is, dan is dit een kanjer van een goed boek. Aan te bevelen voor taalmaniakken!

Katzner, Kenneth: The Languages of the World. Uitg. Routledge & Kegan Paul, Londen. ISBN 0 7100 8717 9. 374p. Prijs: 1145 fr. of 60 *f* (voor leden FEL slechts 1075 fr.) plus evtl. verzendingskosten.

Joep ontdekt de wereld

Maar Joep ontdekt nog meer. Hij ontdekt ook Esperanto. Dat is zowat de korte inhoud van dit boekje: een verhaal van een jongetje dat zoals zo vele jongetjes van zijn leeftijd begint te corresponderen. Zo ontdekt hij Esperanto en vele dingen die het Esperanto biedt: radioprogramma's, brochuurtjes over verre landen enz.
Voor wie is het boekje geschreven? Enerzijds voor jonge esperantisten. Zij kunnen er heel wat informatie uithalen. Maar bijzonder zouden we het willen aanbevelen als kadootje voor sceptische kleinzoons, neven en nichten. Jonge mensen die nog sceptisch staan tegenover Esperanto na het lezen van *Joep ontdekt de wereld*, neen, dat kan niet.

Otto, Elsa: Joep ontdekt de wereld. Uitg. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Den Haag. 120p. Prijs: 163 fr. of 8,55 *f* (voor leden FEL slechts 150 fr.) plus evtl. verzendingskosten.

Middelkoop laat op zich wachten
Het Prisma-woordenboek van Drs. Middelkoop, waarvan uitgeverij het Spectrum onlangs meldde dat het in de loop van oktober weer op de markt ging komen, heeft helaas een kleine vertraging in de drukkerij ondervonden. Wij houden onze lezers op de hoogte over de juiste verschijningsdatum.
Ondanks deze vertraging kan het nu reeds besteld worden bij de Vlaamse Esperantobond en bij de belangrijkste groepen die bij de Bond zijn aangesloten. De prijs werd door het Spectrum vastgesteld op 295 fr.
Naar verluid werd de prijs voor Nederland nog niet bepaald. Wij vermoeden echter dat die rond de 16 *f* zal liggen. Verkoopadres voor Nederland is Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 176, Den Haag.

AALST

Esperantogroep "La Pioniro" ☆

Inlichtingen: de heer E. D'Hondt, Wilgstraat 25A, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 77.44.97.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Bijeenkomsten: AKKE-konversatie-bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.

Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo", v.z.w. ☆

Inlichtingen: Iedere donderdag van 20 tot 22 u. in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140, Antwerpen. Voor dringende zaken buiten deze periode ☎ (03) 234.34.00 ✆ (kantooruren) of 440.30.92 ('s avonds).

Bijeenkomsten: hebben plaats in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140 (1ste verdieping), 2000 Antwerpen, telkens om 20 u. Het clublokaal is open vanaf 18 u.

Programma:

- 1, 2 en 3 november: Stoomcursus Esperanto o.l.v. Dr. W. de Smet, telkens van 9.30 tot ca. 18 u. Prijs: 1000 fr. inclusief leerboek „Esperanto snel assimileren" en Prismawoordenboek. Enkel geschikt voor mensen met kennis van andere talen. Lunch kan ter plaatse worden besteld.

- 2 nov.: Optreden van de Franse beroepszanger Max Roy Carrouges, met liederen in het Esperanto en in het Frans. Vrije toegang voor iedereen! Breng dus niet-esperantisten mee. Het loont de moeite!

- 9 nov.: One-man-show door...???
- 16 nov.: Voordracht met dia's over het wereldcongres van Vancouver door mevr. Hilde van Ingelgem.
- 19 nov. (maandag): Conversatieavond.
- 23 nov.: Voordracht met demonstratie door de hr. Rik de Roover over „Braille kaj la brajla skribo".
- 30 nov.: INTERNATIONALE AVOND - „1300 jaroj da bulgara kulturo": voordracht door mevr. Vasja Cvetkova (Bulgarije).
- 7 dec.: „La rajtoj de la neplenaĝuloj": voordracht met dia's over de werking van het Jongerenadviescentrum (JAC) door mevr. Lieve Jacques.
- 9 dec. (zondag): om 14.30 u. KINDERFEEST voor alle kinderen van esperantisten in Vlaanderen, o.l.v. mej. Chris Suykens. **Zich vooraf aanmelden!**
- 14 dec.: ZAMENHOFAVOND: „Varsovio" - voordracht met dia's door de hr. en mevr. Klünder (Duitsland - Polen). Muzikale omlijsting.
- 21 dec .: Gesprek (in het Nederlands) over Afrikaanse talen, ingeleid door de hr. Maurits de Weerdt, witte pater in Zambia.
- 28 dec.: „Konu vian lingvon" - de beroemde kwis o.l.v. de hr. Paul Peeraerts.
- 4 jan.: „La hungara lingvo": voordracht door de hr. Marc Vanden Bempt.

Recyclage is niet alleen milieu-vriendelijk

In ons vorige nummer schreven we reeds dat zwart-witnegatieven steeds welkom zijn in het Esperantohuis. Als reactie hierop brachten heel wat leden en sympathisanten oude films en röntgennegatieven binnen wat half oktober weer een 5000 frank in het laatje bracht.

Onlangs startte ook het initiatief om oud papier te verkopen. Ook dat gaf in iets meer dan een maand tijds 1000 fr. winst, die prompt in de FEL-kas werd gestopt. We begrijpen dat mensen uit de Westhoek of uit Limburg niet met oud papier naar Antwerpen zullen trekken. Wie echter in het Antwerpse woont en nu en dan eens in de Frankrijklei komt, is van harte welkom om mee te doen aan de spaar-papier-actie!

Vlaamse Esperantobond

Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, ☎ (03) 234.34.00 ✆

Kantooruren: Van 9.00 tot 12.30 en van 13.30 tot 17.00 u. Op vrijdag bovendien van 19.00 tot 20.00 uur.

ARNHEM

NEA-Sekcio

Inlichtingen: de heer A. van den Brul, C. Lourdonlaan 2, Rozendaal (Gld.), ☎ (085) 64.86.09.

BERINGEN

Beringse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BEVERWIJK

Esperanto-grupo

Bijeenkomsten: dinsdagavond eens per maand, t.h.v. mevr. N. Reinders, Zwaansmeerstraat 48, 1946 AE Beverwijk, ☎ (02510) 31079. De groep is onafhankelijk.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1.

BODEGRAVEN

Stichting Esperanto bij het Onderwijs

Inlichtingen: Hollandshof 70, ☎ (01726) 12141

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco" ☆

Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bruĝa Grupo Esperantista – Reĝa Societo ☆

Inlichtingen: R. Rotsaert, Visspaanstraat 97, 8000 Brugge, ☎ (050) 33.00.04.

Jeugdverantwoordelijke: André Ruysschaert, Ganzestraat 89, 8000 Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep
Inlichtingen: Missionarissenlaan 39 b 5, 1080 Brussel, ☎ (02) 520.19.44

Europees Esperantocentrum
Inlichtingen: Montoyerstraat 37 b 24, 1040 Brussel, ☎ (02) 513.59.95. (antwoordapparaat).

DEN HAAG

NEA-Sekcio
Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamikoj-esperantistoj)
Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.
Bijeenkomsten: de 2de en laatste maandag om 20 u. in zaal Nigrotje, Maarseveenstraat 2.

DEVENTER

NEA-Sekcio
Inlichtingen: J.S. Douma, Rembrandtkade 177, 7412 HL Deventer, ☎ (05700) 18304.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag.

DEURNE

Arbeidersesperantisten
Inlichtingen: J. Bonte, Ruggeveldlaan 635 b 2, 2100 Deurne.
Bijeenkomsten: de 3de dinsdag om 20 u., kasteel Bisschoppenhof, Spanhovenstraat.

DRACHTEN

Esperantocentrum
Inlichtingen: De Nijverheid 4, 9207 DK Drachten, ☎ (05120) 10.851
Cursussen: voor beginnelingen en gevorderden. Vraag inlichtingen.

EDEGEM

Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (03) 440.30.92.

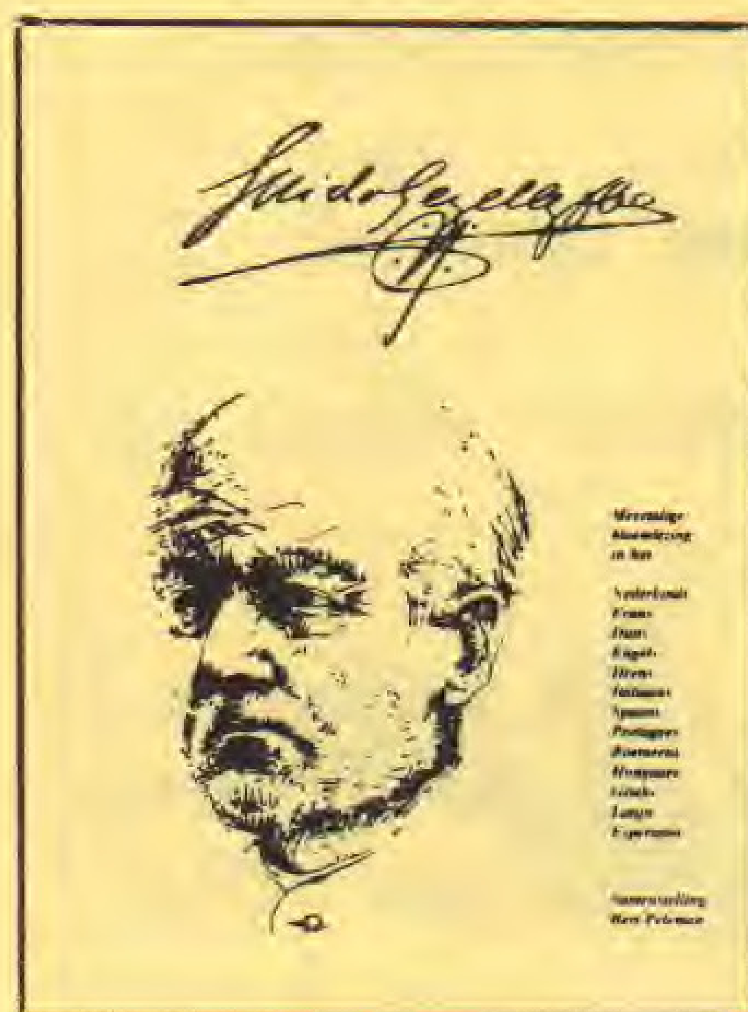
EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven
Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 u. in Aktiviteiten- Centrum „Henriette Roelants", Corn. Dankertstraat 2.

GENT

Genta Esperanto-Grupo „La Progreso" ☆
Inlichtingen: Katja en Arpad Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9219 Gentbrugge, ☎ (091) 30.16.77.

Poezio de Gezelle en 13 lingvoj

Traduki Gezelle estas specialista laboro. Dudeko da tiaj specialistoj prezentas en tiu ĉi majstroverko la rezultojn de sia arto. Inter la Esperanto-tradukoj, de Hector Vermuyten, troviĝas „Tiu rozo kaj tiu vespero", „Susuro de l' gracila kan'", „La skribisteto" kaj multaj aliaj. Ideala donaco!

Gezelle, Guido: Meertalige bloemlezing. Eld.: MIM, Antverpeno. Prezo 943 fr. aŭ 49,50 *f* (por FEL-membroj nur 395 fr.!) plus sendkostoj.

Bijeenkomsten: iedere maand bestuursvergadering (datum wordt onderling overeengekomen) en iedere 4de vrijdag in de A.S.L.K., ingang Korte Meer, te Gent.

- 23 november: „Nigraj truoj kaj verdaj viretoj", voordracht door mej. Ingrid Lievens over de evolutie van de sterren en buitenaardse beschavingen.
- 23 december: Jaarlijks Zamenhoffeest, dé gelegenheid voor leden van andere groepen om de Gentse esperantisten eens te bezoeken! (feestzaal Ritz, Sofie van Akenstraat 17, Gent; aanvang 15.45 u., maaltijd omstreeks 18 u.) Inlichtingen en inschrijvingen bij Katja Lödör, tel (091) 30 16 77.
- 25 januari: Algemene ledenvergadering, nieuwjaarsreceptie en bestuursverkiezing (Peter Benoitlaan 117, Gentbrugge, 20 u.)

GRONINGEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.
Bijeenkomsten: in het gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, ☎ (050) 77.59.54.

HAARLEM/HEEMSTEDE

NEA-Sekcio „Komprenado faras pacon"

Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 28.46.02.

HASSELT

Esperanto Hasselt ☆

Inlichtingen: De hr. Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt. ☎ (011) 25 34 67.
Bijeenkomsten: In het Cultureel Centrum, Kunstlaan 5.

- 5 nov.: Analyse van teksten voor gevorderden.
- 8 nov.: 8ste les Esperanto voor beginnelingen.
- 15 nov.: 9de les Esperanto voor beginners.
- 19 nov.: Hoeveel woorden ken je? (skriptogram, spelen met letters).
- 22 nov.: 10de les Esperanto voor beginners.
- 29 nov.: Slotavond Esperanto voor beginners.
- 3 dec.: Analyse van teksten voor gevorderden.
- 17 dec.: Bespreking van Esperantoliteratuur.

HILVERSUM

NEA-Sekcio „Dreves Uiterdijk"

Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320

FLE-Sekcio
Inlichtingen: Mevr. M.Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

KALMTHOUT
La Erikejo ☆
Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (03) 666.99.88.
Bijeenkomsten: de laatste donderdag in het parochiecentrum van Heide.

- donderdag 29 november: mevr. V. Cvetkova (Bulgarije) spreekt over: „Pisanica, het cultuuraanbod van de Bulgaarse Esperantobeweging."
- donderdag 20 december: Zamenhoffeest: gegevens zullen apart bekend gemaakt worden.

KAPELLE
Zelanda Esperanto-Grupo
Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, ☎ (01102) 1563.

KORTRIJK
La Konkordo ☆
Inlichtingen: Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.

LEEUWARDEN
NEA-Sekcio
Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdyk 18, 9084 AE Goutum. ☎ (058) 88.28.10.
Bijeenkomsten: donderdag om de 14 dagen om 15.00 uur in het Doopsgezind Centrum, Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN
Esperanto 2000 ☆
Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.
Bijeenkomsten: Nieuw conservatorium, Koning Albertlaan 52, Leuven.
Programma niet tijdig ontvangen.

LIMBURG
Esperanto Limburg ☆
Inlichtingen: Justus Lipsiuslaan 26, 3500 Hasselt, ☎ (011) 22.74.23.

MECHELEN
Mechelse Esperantogroep ☆
Inlichtingen: de heer R. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St.-Katheliijne-Waver.
Bijeenkomsten: de 1ste maandag om 20 u. in het VTB-lokaal, O.L.Vrouwestraat 34.

MORTSEL
Esperantogroep Mortsel ☆
Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24.
Bijeenkomsten: iedere zondag om 10.30

Asteriks, la gaŭlo

Unu el la plej humuraj herooj de la desegnoromanoj nun ankaŭ en Esperanto. Legu la aventurojn de Asteriks, Malmuziks, Miraklomiks, Lastaperiks ktp.

Goscinny: Asteriks, la Gaŭlo. Eld. Delta Verlag, Stuttgart. Prezo 264fr. aŭ 13,20*f* (por FEL-membroj nur 195fr.) plus sendkostoj.

u. in het Hof van Rieth, Molenlei 68.

NIJMEGEN
Esperanto-Klubo Zamenhof
Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. op het vermelde adres.

ROTTERDAM
Esperanto-Grupo Merkurio
Inlichtingen: de heer R. Moerbeek, ☎ (010) 36.15.39
Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Rotterdam, Aristotelesstraat 200.

FLE-Afdeling 2
Inlichtingen: Mevr. J. Quispel, Maarland 4, 3075 JV Rotterdam, ☎ (010) 19.82.01.
Bijeenkomsten: iedere donderdag, Brabantsestraat 12. Eventueel telefoneren tussen 20 en 22 u.

SAT-Rondo
Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73.

PTT Esperanto-Grupo „Esperanto estu nia celo" – NEA-Sekcio
Inlichtingen: de heer L. van Duijn, Touwslagersstraat 6A, 3061 VX Rotterdam.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. in het postkantoor, Delftseplein (5de verdieping).

ST.-NIKLAAS
Esperantogroep St.-Niklaas ☆
Inlichtingen: Leo Corijnen, Weynstraat 1, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.33.88 of (03) 772.57.42.

TESSENDERLO
Esperantogroep Tessenderlo ☆
Inlichtingen: Willy Godeleine, Kerkstraat 13/1, 3980 Tessenderlo.
Bijeenkomsten: elke 4de woensdag.

TIENEN
Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

TILBURG
Esperanto Tilburg
Inlichtingen: de heer H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.

TURNHOUT
Inlichtingen: de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.

UTRECHT
Samenwerkingscomité
Inlichtingen: de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.

WILRIJK
Esperantogroep Wilrijk ☆
Inlichtingen: Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03) 827.24.05

WIJLRE
Esperantogroep Marnolando
Inlichtingen: Tienbundersweg 38, 6321 CR Wijlre, ☎ (04450) 1248.
Bijeenkomsten: zaterdags middags.

ZAANSTREEK
Esperanto-Centrum
Inlichtingen: postbus 433, 1500 EK Zaandam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ☆ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 200 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*.

KERSTKAARSENACTIE VAN DE VLAAMSE ESPERANTOBOND

Ter gelegenheid van de eindejaarsfeesten biedt de Vlaamse Esperantobond twee verschillende soorten kaarsen aan. Beide zijn bedrukt met de tekst:

Ĝojigan Kristnaskon!
Feliĉan Novjaron!

Er zijn twee formaten beschikbaar:
De kleine kaars, 2 cm dik, 18 cm hoog, tegen 20 fr. (1,20 f) per stuk
De grote kaars, 4,5 cm dik, 40 cm hoog, tegen 100 fr. (6 f) per stuk.

De opbrengst van deze kaarsenactie gaat integraal naar het Informatiefonds van de Vlaamse Esperantobond.
De kaarsen zijn vanaf nu verkrijgbaar in de boekendienst van de Bond en bij de belangrijkste Esperantogroepen.

De boekendienst van FEL een jong bedrijf in volle expansie!

Met meer voordelen voor U!

→ *Alle* Esperantoboeken vlug leverbaar
→ *Lagere* verzendingskosten
→ *Van 5 tot 50 %* vermindering voor leden van FEL en FLEJA!

Ziehier een keuze uit onze leer- en woordenboeken:

● «Esperanto-leerboek» (Zondervan & Manders). — Een leerboek volgens het klassieke systeem. — *Catalogusprijs:* 330 fr. / *FEL-prijs:* **280 fr.**

● «Esperanto snel assimileren» (De Smet). — Een Esperantoleerboek speciaal voor universitairen. — *Catalogusprijs:* 540 fr. / *FEL-prijs:* **395 fr.**

● «Esperanto voor moderne mensen» (Kempeneers). — Leerboek volgens de grammaticale methode, met oplossingen van de oefeningen. — *Catalogusprijs:* 330 fr. / *FEL-prijs:* **260 fr.**!

● «La Komencanto» (De Bruin). — Een eenvoudig leerboek; zeker het meest verkochte. — *Catalogusprijs:* 102 fr. / *FEL-prijs:* **94 fr.**

● «Zakwoordenboekje Esperanto» (De Wit) — Een beknopt maar handig woordenboek, met beknopte grammatica. — *Catalogusprijs:* 102 fr. / *FEL-prijs:* **90 fr.**

Hoe bestellen?

Systeem 'A' (= afhalen). U bestelt schriftelijk of telefonisch. Na enkele dagen krijgt U bericht vanaf wanneer U de bestelde boeken kunt afhalen. U betaalt bij levering zonder enige toeslag.
Systeem 'O' (= opzenden). U bestelt telefonisch of schriftelijk. Wij zenden U de boeken. U betaalt die + de prijs van de werkelijke verzendingskosten na ontvangst van de factuur.

Slechts één adres:

Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
☎ (03) 234.34.00
's Avonds telefoneren is veel goedkoper.
Ons automatisch antwoordapparaat zal dan uw bestelling noteren.

Wat als U geen lid bent van FEL?

De speciaal lage prijzen gelden enkel voor leden van de Vlaamse Esperantobond. Maar geen nood: als U geen lid bent, kunt U bij uw eerste bestelling 200 fr. extra betalen. Voor die prijs bent U lid tot eind 1985 met alle voordelen daaraan verbonden! — Wij trachten onze prijzen zo laag mogelijk te houden om de verkoop van het Esperantoboek te stimuleren. Mocht U onze boeken in de normale boekhandel toch goedkoper aantreffen, verwittig ons dan, en wij betalen U het verschil met de glimlach terug!

Slechts 5%
Volgens *Ons Erfdeel* werd aan een aantal studenten aan de universiteiten van Augsburg, Trier en Kiel gevraagd, hoe zij meenden het taalprobleem in Europa te kunnen oplossen. 70% van de ondervraagden waren van oordeel dat de enige oplossing te vinden was in het invoeren van slechts één gemeenschappelijke taal. En op de vraag, welke taal het meest geschikt zou zijn de functie van Eurotaal te vervullen, noemden 80% van de ondervraagden het Engels. Het Frans en het Esperanto kwamen slechts op de tweede plaats met ieder 5% van de voorkeursstemmen. Nog veel werk voor de boeg voor de Esperantobeweging!

Kleurrijk Valencia
Toeristische folders in het Esperanto verschijnen er om de haverklap. De meeste ervan vernoemen we zelfs niet in Esperanto-Panorama. De drie folders die we zoëven uit Valencia kregen, verdienen volgens ons echter wel een artikeltje. Het gaat om drie verschillende folders over deze Spaanse stad: *Historio kaj arto, Iteneroj* en *Festoj kaj Gastronomio*. Vooral dit laatste interesseerde ons zeer. Wil je weten hoe je „Espardenyá" of „Pebres Farcits" of hou je het liever bij de „Paella Valenciana"? Als je de recepten van die lekkernijen wilt hebben, leer dan eerst Esperanto en schrijf dan naar de „Oficina del Turismo de la Ciudad de Valencia", Valencia, España.

Maertens in vier talen
De heer Grégoire Maertens, voorzitter van de Esperanto-wereldbond, werd onlangs geïnterviewd door de Poolse radio over het jubileum van Esperanto in 1987. Het gesprek verliep in het Esperanto. Het zelfde interview werd later ook door de Poolse radio uitgezonden in het Frans, Duits en Pools.

Esperantoschrijfmachines in China
Volgens het Oostenrijkse tijdschriftje *Informilo de IEMW* zijn in de straten van de grote Chinese steden meer en meer „Esperantoschrijfmachines" in de etalages te vinden. Hiermee wordt bedoeld schrijfmachines waar ook de letters ĉ, ĝ, ĥ, ĵ, ŝ en ŭ op voorkomen. Een en ander zou te danken zijn aan het bericht dat het 71ste Esperanto-wereldcongres in Peking zal plaatshebben in 1986.

Genie
De heer G. Demets uit Brussel, licentiaat in de Germaanse filologie en adjunct-directeur van een technische school schreef ons naar aanleiding van het bestuderen van de cursus Esperanto programita: „Van harte gefeliciteerd voor deze boeiende, plezierige cursus. Dr Zamenhof was een genie!.".
Hartelijk dank voor deze lovende woorden, mijnheer Demets! Hopelijk spreekt u uw collega's hier ook over?

70a UK en Aŭgsburgo
Kiu volas aliĝi al la 70a Universala Kongreso en Aŭgsburgo povas facile tion fari pere de la peranto de Belgio. Tio ne kostas pli ol pagado rekte al Rotterdam. Sendu vian aliĝilon al BEF, St.-Bernardsesteenweg 1078, 2710 Antwerpen-Hoboken kaj pagu samtempe al pĉk. 000-0163434-86 je nomo de BEF, Hoboken. Antaŭ la jarfino la kotizo por individua membro de UEA estas 2300 fr., por ne-membro 2870 fr. Ĉe BEF haveblas ankaŭ ĉiuj informoj, afiŝoj, aliĝiloj ktp. pri la UK.

71a UK en Pekino
Ankaŭ al la 71a Universala Kongreso kiu okazos en la ĉina ĉefurbo Pekino, eblas nun jam aliĝi. Ĝis la fino de 1984 ekzistas speciala malalta aliĝkotizo. Ankaŭ pri tio eblas ricevi ĉiajn informojn ĉe BEF, St.-Bernardsesteenweg 1078, 2710 Antwerpen-Hoboken.

Advertenties

19-jaraĝa junulo, fraŭlo, intencas kompili vortaron mongolan-esperantan kaj esperantan-mongolan. Pro tio li ŝatus havi Plenan Ilustritan Vortaron, germanan kaj anglan vortarojn, kiuj ne estas aĉeteblaj en Mongolio. Lia nomo kaj adreso estas Ts. Batzaya, Poste restante, 13 Central Post Office, Ulan-Bator, Mongolio.

Se iu deziras finance subteni tiun projekton, eblas ĝiri monon tiucele al la konto de Flandra Esperanto-Ligo, kiu plusendos.

Mi ŝatus interkonatiĝi kun junuloj cele al partigo de apartamento en la universitata urbo Rennes. La nura kondiĉo estas, ke ni intertoleru. Skribu al Erik Benés, p.a. D. Lepeigneul, 7 rue de la Boulangerie, F-22100 Dinan, Bretagne.

Dezirus korespondi kun gefraŭloj, s-ro Camille N'Guessan Youébalé, s/c Abraham Sodeci, 01-B.P. 1843, Abidjan, Ebura Bordo (Ivoorkust). Li estas studento pri juro.

Drents nu echte taal
De Raad van Europa, die onder meer de economische en sociale vooruitgang van de Europese landen moet bevorderen, heeft het Drents als officiële minderheidstaal in Nederland erkend.
Dat zegt veel, maar eigenlijk niet alles. Want de erkenning is een rechtstreeks gevolg van het invullen van een enquêteformulier op het provinciehuis in Assen. Medewerkster mevr. Jacqueline Habets in Assen: „De enquête gold als voorbereiding van een conferentie van de Raad van Europa waar de problemen van de regionale overheden met de taal van de minderheden aan de orde zouden komen. Die enquête hebben we ingestuurd en daarop zijn we uitgenodigd voor de conferentie half mei in Straatsburg.".
Daar trof mevr. Habets behalve vier taalstrijdvaardige Friezen ook Basken, Bretonneb, Duits sprekende Belgen en Deens sprekende Duitsers. Mevrouw Habets: „Daar bleek dat die anderstalige minderheden zich vaak heel erg onderdrukt voelen.".
Zo voelen de Drenten zich natuurlijk niet. Maar mooi meegenomen was wel dat een hoogleraar uit Leuven vaststelde dat het Drents mag worden beschouwd als een Nedersaksische taal. Het Nedersaksische taalgebied strekt zich uit van Drenthe tot Groningen en ook tot ver over de grens in West-Duitsland.

(Algemeen Dagblad, 16 juni 1984)

Boekenbon naar Lissewege
Onze onschuldige kinderhand is het adjectief „onschuldig" duidelijk waardig. Voor het vorige nummer van Panorama ging haar voorkeur naar het oosten, nu trok zij een kaartje uit de Vlaamse westhoek. De heer Jean Pierre VandenDaele mag in de boekendienst van FEL aan de Frankrijklei in Antwerpen voor 200 fr. boeken komen uitkiezen.
Hebt u ook zin in een boekenbon? Knip dan krantenartikels over taalproblematiek uit en zend ze aan de redactie.

Eén tolk op drie
Op het wereldpostcongres dat onlangs in Hamburg plaatshad, waren 149 afgevaardigden uit de hele wereld aanwezig. Er waren 60 tolken nodig om het congres verstaanbaar te maken.

(Hamburger Abendblatt)

Nederlanders willen ondertiteling
Nederlandse televisiekijkers willen niets weten van nasynchronisatie. Zij willen per se ondertiteling. De Italianen, de Duitsers en de Fransen daarentegen willen de eigen taal horen, ook al is er sprake van een onvervalste western.

(Het Binnenhof, 29 okt. 1983)

3 Esperantocursussen in Kortrijk
In de stadsbibliotheek van Kortrijk kunnen drie Esperantocursussen via de audio-visuele methode worden ontleend: Assimil, Teleac en Esperanto Programita.

(Informilo de IEMW)

Alle Vlamingen tweetalig?
Onze jongeren kennen geen talen meer. Meertaligheid, vroeger een van de toefkaarten van de Vlaamse academici, is een zeldzaamheid geworden. Zelfs de kennis van het Frans bereikt ongekende diepten. De Universitaire Faculteiten St.-Ignatius waarschuwen voor die gevaarlijke evolutie en willen er tegelijkertijd wat aan doen.
Uit een onderzoek van de Katholieke Universiteit Leuven is gebleken dat twee derden van de Vlaamse bedrijven zich beklagen over onvoldoende kennis van Frans bij de sollicitanten, 40% van de klachten gaan over Duits en 20% over Engels.

(Het Volk, 14-15 juli 1984)

Esperanto voor de computer
Het Nederlandse bedrijf BSO (Bureau voor Systeemontwikkeling) te Utrecht publiceert een gedetailleerd verslag over het onderzoek, gefinancierd door de EG, betreffende een systeem om te vertalen via de computer.
Dit onderzoek leidde tot het DLT-systeem

(*Distributed Language Translation*) dat het mogelijk maakt om gegevens in één enkele taal op te slaan om deze daarna via de computer in andere talen te kunnen raadplegen. Volgens het rapport zou men dit kunnen verwezenlijken door de internationale taal Esperanto te gebruiken als brugtaal voor de computer.
Esperanto is bijzonder geschikt als brugtaal omdat haar grammatica makkelijk door de computer kan worden gelezen.

(Knack, 3 okt. 1984)

Giftige cake door slechte kennis van het Engels
Een viertal weken geleden vertoonden in Kapellen vier familieleden vergiftigingsverschijnselen na het eten van een zelf gebakken cake. Eén onder hen, een 91-jarige man, overleed. De andere drie zijn momenteel buiten levensgevaar.
Toxicologen van de UIA kwamen tot de bevinding dat braakwijnsteen de oorzaak was van de vergiftiging. Braakwijnsteen is een produkt dat enkel op doktersvoorschrift kan worden bekomen.
Een zware vergissing beging de vrouw die de cake maakte alvast toen zij uit een Engels receptenboek „Cream of Tartar" vertaalde als braakwijnsteen i.p.v. gewoonweg wijnsteen, een produkt om het deeg te doen rijzen, wat heel wat anders is.

(De Morgen, 19 sep. 1984)

Taal ontdekt in de Amazone
Een Braziliaanse antropologe heeft in São Paulo onthuld dat zij een nieuwe taal heeft ontdekt die wordt gesproken door zwarten van Caribische herkomst, die in een jacht op goud in de jaren dertig in Brazilië aankwamen en zich vestigden in het oerwoud van de Amazone.
Mevrouw Julieta de Andrea zei dat de 25 000 inwoners van steden en goudmijnnederzettingen over 1930 kilometer van het Amazonegebied die de taal spreken, haar „lanc-patua" noemen. De personen die Lanc-Patua spreken zijn afstammelingen van zwarten uit de Guyana's en het Frans-Caribische gebied. Hun Frans klinkend dialect werd geleidelijk door contact met de Portugees sprekende Brazilianen veranderd „in iets dat als een volkomen nieuwe taal klinkt".
De uitspraak, spelling en een groot deel van de woordenschat van het Lanc-Patua verraadt Portugese invloed, maar er zijn ook woorden ingeslopen als „job" en „drive", een bijdrage van de goudzoekers uit het Engels sprekende Guyana.

(De Morgen, 4 sep. 1984)

Tolken voor Nederlandse patiënten in Spanje
In Malaga en Torremolinos hebben elf in Spanje wonende Nederlanders een tolken-nooddienst opgericht voor de twee ziekenhuizen in die steden. Nederlanders (en hun familie) die in het ziekenhuis Carlos Haya in Malaga of in Hospital Civil in Torremolinos moeten worden opgenomen en geen Spaans spreken, kunnen door de tolken worden bijgestaan. Via een dienstrooster is geregeld dat altijd een van de elf dag en nacht bereikbaar is. De tolkendienst is niet ingesteld als vrijetijdsbesteding, maar uit pure noodzaak. De taalbarrière kan verschil uitmaken tussen leven en dood.

(Het Binnenhof, 2 okt. 1984)